

طرح درس / ۱۳

استنباط

درس ششم از طرح یادگیری «کاربست راهبردهای درک مطلب خوانداری»

- تاریخ انتشار: ۲۵ فروردین ۱۴۰۳
- پایه: دوم تا ششم
- موضوع: خواندن
- منبع اصلی: TeachStarter.com
- مترجم: شایسته مدبری فرد
- منبع فارسی: مرکز توسعه سوادآموزی ایران

توجه داشته باشید: این طرح درس باید صرفاً به مثابه یک راهنما در نظر گرفته شود. معلمان باید مطابق با نیازهای یادگیری فردی دانش‌آموزان آن را تنظیم کنند.

مقدمه

طرح درسی ۶۰ دقیقه‌ای که در آن دانش‌آموزان راهبرد درک مطلب «استنباط» را یاد می‌گیرند و به کار می‌برند.

ورود

- ویدئوی «استنباط کردن» را تماشا کنید. پس از تماشا، از دانش‌آموزان بپرسید:
 - استنباط چیست؟
 - قهرمان درباره موقعیتی که در آن قرار داشت، چه استنباط کرد؟
 - چه سرنخ‌هایی قهرمان را به این استنباط رساند؟
- دعوت‌نامه جشن تولد را از کاربرگ درک مطلب «[تولد سام \(استنباط کردن\)](#)» روی تخته نمایش دهید. پس از اینکه دانش‌آموزان متن را خواندند، از آنان بخواهید از سرنخ‌های موجود در دعوت‌نامه بهره ببرند تا استنباط کنند که مهمانی سام چگونه خواهد بود. دانش‌آموزان را تشویق کنید تا از تجربیات پیشین خود برای توجیه استنباطشان استفاده کنند.
- به دانش‌آموزان توضیح دهید که تجربیات و دانش ما، همراه با سرنخ‌هایی که در اطراف خود می‌بینیم، استنباط‌هایی را که هر روز درباره رویدادهای روزمره انجام می‌دهیم، شکل می‌دهند. برای نمونه، معلم شما امروز چه حالی دارد (استفاده از حالات صورت و زبان بدن به عنوان سرنخ)، آب‌وهوا چگونه است (استفاده از آسمان و دما به عنوان سرنخ)، مدت زمان سفر چقدر

است (استفاده از وضعیت ترافیک به عنوان سرنخ). تجربیات و دانش ما، همراه با سرنخ‌های متنی، می‌توانند به ما در استنباط حین مطالعه کمک کنند.

آموزش معلم

- همان طور که در صفحات ۴ و ۵ اسلاید «[راهبردهای درک مطلب خوانداری - استنباط](#)» بیان شده است، هدف از خواندن و مزایای استفاده از راهبردهای درک مطلب خوانداری در این فرایند را مرور کنید.
- تعریف راهبرد درک مطلب «استنباط» که در صفحه ۶ اسلاید ذکر شده است را نمایش دهید و درباره آن گفت‌وگو کنید. مطمئن شوید که دانش‌آموزان معنای عبارت «خواندن بین خطوط» [بدین معنا که معنای پنهان متن را متوجه شویم و در لایه‌های پنهان متن عمیق شویم] را درک کرده‌اند.
- صفحه ۷ اسلاید را نمایش دهید. پرسش‌هایی که می‌توانند به دانش‌آموزان در استنباط کردن حین خواندن متنی جدید کمک کنند را مرور کنید. آن‌ها را تشویق کنید تا پرسش‌های دیگری پیشنهاد دهند که می‌توانند هنگام کاربست این راهبرد از خود بپرسند.

یادگیری هدایت‌شده/مستقل

- صفحه ۸ اسلاید را نمایش دهید و فعالیت کلاسی را به بحث بگذارید، سپس متن صفحات ۹ و ۱۰ اسلاید را بخوانید. پس از خواندن، جدول صفحه ۱۱ اسلاید را به صورت کلاسی کامل کنید. به دانش‌آموزان نشان دهید که چگونه می‌توان از سرنخ‌های متن برای شکل دادن به یک نتیجه‌گیری یا نظریه درباره آنچه اتفاق افتاده است، استفاده کرد.

- صفحه ۱۲ اسلاید را نمایش دهید و فعالیت مستقل را به بحث بگذارید. به دانش‌آموزان اجازه دهید تا یک کمیک استریپ (داستان مصور) را از کاربرگ «[کمیک‌های استنباط](#)» انتخاب کنند. به جای این کار، می‌توانید یک کمیک استریپ را برای همه دانش‌آموزان انتخاب کنید تا از آن برای این فعالیت استفاده کنند. دانش‌آموزان را تشویق کنید که با دقت به تصاویر موجود در کمیک استریپ نگاه کرده و سپس، از سرنخ‌های موجود در تصاویر برای استنباط آنچه در حال وقوع است، استفاده کنند. به دانش‌آموزان توضیح دهید که باید به هر کادر توضیحی اضافه کنند و سپس، در آخرین کادر تصویر مورد نظر خود را بکشند تا داستان تمام شود.
- هنگام انجام فعالیت مستقل، دانش‌آموزان را زیر نظر بگیرید و از آنان پشتیبانی کنید. پس از اتمام کار، داوطلبان را تشویق کنید تا کمیک استریپ‌های کامل شده خود را با باقی کلاس به اشتراک بگذارند.

جمع‌بندی

- محتوای درس را در کلاس مرور کرده و آن را مورد بازاندیشی قرار دهید. از دانش‌آموزان بپرسید:
 - استنباط کردن هنگام خواندن متن به چه معناست؟
 - چگونه می‌توانید این کار را انجام دهید؟
 - چرا این راهبرد شما را قادر می‌سازد تا خواننده موفق‌تری باشید؟

گوناگون سازی

- حمایت: به دانش آموزانی که اعتماد به نفس کمتری دارند، اجازه دهید تا پیش از انجام تکلیف، درباره ایده هایشان برای کمیک استریپ با معلم، کمک معلم یا هم کلاسی حامی خود گفت و گو کنند.
- گسترش: دانش آموزانی که سریع فعالیت را تمام می کنند، تشویق کنید تا کمیک استریپ خود را به داستانی کوتاه با ساختار روایی تبدیل کنند.

راه های نظارت بر فهم دانش آموزان

- ☐ استفاده از پرسشگری راهبردی در قالب کل کلاس یا انفرادی
- ☐ مشاهده مشارکت دانش آموزان در طول فعالیت های یادگیری
- ☐ ثبت پیشرفت دانش آموزان در قالب فهرست بازبینی (Checklist)
- ☐ حاشیه نویسی بر نمونه های کار دانش آموزان
- ☐ گردآوری و بازبینی نمونه های کار دانش آموزان
- ☐ تسهیلگری نشست های بازخورددهی در قالب کل کلاس یا گروه همسال
- ☐ تشویق دانش آموزان به خوداندیشی (بازاندیشی)
- ☐ اجرای تکالیف ارزشیابانه رسمی

